

САША МИЋКОВИЋ

БОЖАНСКА СРБИЈА

НА ВРХУНЦУ СЛАВЕ

Боже, подари нам пшеницу и вино
једна шака соли биће за све доста.
Воћњаку сам мало јабука откин`о
да странца угостим к`о најдражег госта.

Овде је за сваког остављено место
луталица мисли припитоми, скраси.
Ову земљу бира и сам Бог за престо
кад са Копорина звоник се огласи.

Ветрови се тихо сударају, нежно,
разносећи мирис ружичастих лати
и зимско је јутро идилично, снежно

чим природу зима мразем обрлати.
Мајко наша света како одолети?
Осоколи род свој, пусти га да лети.

Осоколи род свој, пусти га да лети
питомином овом што спокојно ћути,
и овај ће народ груду заволети
кад искру живота у трену наслути.

Ово време кад се као прах разиђе
на Небу свој дворац Шумадинац гради.
Када смрт под нокте кришом му подиђе,
тек тад му се живот истински ослади.

Срећа нам кораке често запљускује,
с другог нам се света аскурђел обраћа.
На дамару чекић суво злато кује,

крвцом расточеном све се овде плаћа.
Јастреб се у небо вртоглаво вин`о,
живот је све маске раном зором скин`о.

Живот је све маске раном зором скин`о
одбацио старе кошуљице своје.
Дани дуже трају и грех је премин`о
па се и секунде као вечност броје.

Из дубине ноћи тек се чују птице
шеретски нам звезда светлошћу намигне.
Месечина купа позлаћено лице,
душа хоће к`небу већ да се уздигне.

Дан за даном капље из божанског низа,
свак` на крају себе у потаји позна.
Време је зубато, голу срж нагриза

све док човек судбу волшебно не дозна.
Златним концем, иглом, хаљине исплети,
анђео се моли да нас све просвети.

Анђео се моли да нас све просвети
темеље камене вечност да л` то спира?
Једном ће нас неко одавде узети
чисто своју силу да издемонстрира.

Пред кућним олтаром све чешће се клекне,
на све с миром гледа преко старог плота.
Вечерња молитва као гром одјекне
па око аорте дечије обмота.

У телу се буди чуло онострано,
очи румен краду и капљице зоре.
Хоризонте јасне и поље пространо

освежава мирис са борове коре.
Дрхтури у нама прадедовска клица,
на врхунцу славе кличе Србијица.

На врхунцу славе кличе Србијица
свеци воду газе, стопа им пламиња.
Умножила свака себе породица,
тамјан у кандилу полагаано тиња.

Бесмисао некад врисне од свог смисла,
кротко Шумадија ка вечности миче.
Од силине среће и сва коб пресвисла
ал` стубе ка Небу, ко нам то измиче?

На трошноме прагу седи старац седи,
гледајућ` у сутра поглед му је свис`о.
Кад се време стушти минут много вреди,

уницима шуму, пропланке препис`о.
И лужник зашуми по ком срна скаче,
скинула са себе зимске огртаче.

Скинула са себе зимске огртаче
оживело све је, немирно све хита.
У одору нову брезе се пресвлаче,
проклијало семе баченога жита.

И тамо крај воде, купачице виле
расплетених кика, бисер - шкољке траже.
У дубини ока звезде им се скриле,
мирише им с тела топлота разлаже.

Запаљива песма из грла косача,
најфинија нота по пољани штрика.
Смрт је тако близу ал` живот надјача,

природна темпера живи пејзаж слика.
Огласи се славуј, Орфејева птица,
к`о да бруји земљом са гитаре жица.

К`о да бруји земљом са гитаре жица
док танани звуци свуд око нас веју,
и главица мала ту је свезналица,
девојачке усне кикотом се смеју.

Ушушкан у гнездо ор`о лет свој сања,
поглед му залут`о кроз маглину ветра.
У тајанство света опрезно урања
племенито пловећ кроз дубине етра.

Кад нас археолог буде ископав`о,
кости кад нам буде превртао крте,
прогледај и тада расцветана главо,

ветрови нас као ветрењаче врте.
Искрено се прашта, засмеје и плаче,
акорди се сетни то пред нама свлаче.

Акорди се сетни то пред нама свлаче.
Васељена цела ослушкује звуке.
Сребре се извори и бистрином зраче,
освежимо лице, оканимо муке.

Под сазвежђем песник још само бугари
из мравињака речи, крилатице згрће.
Пецну ли га дубље мисао поквари
па га силно стресе ново надахнуће.

Призор који видим говори за себе,
мајка своје чеду пољубила очи
и кад камен пуца нико не озебе,

једно се у друго лето тихо точи.
Цветним су дезеном шаране празнине,
стидљиво природа згужвала хаљине.

Стидљиво природа згужвала хаљине
и евенке ниже по дворишту, вазда.
Пред свитање када месечина мине,
нови дан уз Божји благослов се сазда.

Воштаница вије црвенкасти пламен
светкује се празник, узми мрву дрена,
за бољитак куће и да будеш стамен,
окретан к`о видра, борбен као мрена.

И у доба давна преци су нам знали
да за себе зграбе тек кол`ко им треба.
Од плоднога царства плашећи се, крали,

кад не беше кише не беше ни хлеба.
Издашне нам њиве, зрију шљиве плаве,
растаче се сребро коритом Мораве.

Растаче се сребро коритом Мораве,
обале су трошне исто као људи.
Таласи нас носе к`о понизне мраве
а од зрнца среће све зна да полуди.

Воденички камен својим ритмом шушти
за усташца гладна бело брашно меље.
Пастир звезде чита, зна језик немушти,
за свиралу врби кору бритвом деље.

Фрулашеви звуци упрели се грањем
и скупа са ветром к`о да химну брује.
Тонове поредим с чаробним блистањем,

јутром звук то плута, далеко се чује.
По тлу када светлост к`о бичем ошине,
белина се, магла, обалом расплине.

Белина се, магла, обалом расплине
заиграле складно напупеле крошње.
Мехури су пуни у родне године,
класје зањихало к`о народне ношње.

Песници мастилом историју кову
из пера им вире к`о крв вреле капи.
Одани истини као светом слову
ал` и они копне к`о што глечер лапи.

Да окусиш прошлост зове те Опленац,
звекет бајонета буди Калемегдан.
Због Србије свијам сад сонетни венац,

свако од нас бије тајно луди мегдан.
Ореол кад гране сред свечеве главе,
и сунчеви зраци таму ће да смлаве.

И сунчеви зраци таму ће да смлаве
једном ће и нама већ да се раздани.
Изасланици ће с Неба да се јаве,
будећи све оне који су поспани.

Велики ил` мали под прелепим сводом
истим путем газе, охоло ил` мирно.
Очарани децом, узвишеним плодом,
опстанак, бољитак, осећање збирно.

На леђима терет оловни носили,
изгарали попут неке старе звезде.
Поколења често у брдима крили

кад хорде свирепе к`о куга пројезде.
Ослушни брзаке, ломе се о стене,
ја и сада слушам песме божанствене.

Ја и сада слушам песме божанствене
а задржим сузе, дубоко у себи.
Девојачка грла, све нас гласом плене,
Србијом се пева, а зашто и не би?

И на крају овог уплетеног венца,
хоћу да дочарам како се то воли.
Крстио је отац свог сина, првенца,
јуначког си рода, тако га соколи.

Управо смо зенит руком домашили,
ближи ли смо дуги или пољу смиља?
Дрхтећ` од раскоши, мало уплашили,

попуцале опне од силног обиља.
Некад ми се живот на теме окрене.
Арија ми душу, успомене прене!

Арија ми душу, успомене прене
потрчимо скупа, лаки, босоноги.
Распламсајмо ватру у срдашцу жене,
жар њихов на кожи кушали су многи.

У распуклу јесен кад птице одлећу,
с пролећа кад почне све да врви, дише,
смеха се одрећи, лека за све нећу.
Почуј, поток звони кад добују кише.

Жар освита згрћем у једноме хвату,
руб свемира нишчи са лакоћом снева.
Погледаш ли горе видећеш позлату,

искрица живота бури одолева.
Не треба ти много, верујеш ли силно,
Боже, подари нам пшеницу и вино.

МАЈСТОРСКИ СОНЕТ

Боже, подари нам пшеницу и вино
Осоколи род свој, пусти га да лети.
Живот је све маске раном зором скин`о
Анђео се моли да нас све просвети.

На врхунцу славе кличе Србијица
Скинула са себе зимске огртаче.
Ко да бруји земљом са гитаре жица
Акорди се сетни то пред нама свлаче.

Стидљиво природа згужвала хаљине
Растаче се сребро коритом Мораве.
Белина се, магла, обалом расплине

И сунчеви зраци таму ће да смлаве.
Ја и сада слушам песме божанствене,
Арија ми душу, успомене прене.

ТАМНИЧКА ЋУ ВРАТА

ПЕСМОМ ДА ОТВОРИМ

ТАМНИЧКА ЋУ ВРАТА ПЕСМОМ ДА ОТВОРИМ

Брзо стиже време што уз јецај бруји
корови и трн су обузели стазе.
Раширена крила све ближа олуји,
кораџи ми земљом тек некада газе.

Можда се повучем у блаженство мира
и са душом само сненом проговорим.
Живот секунд траје, као лет лептира,
тамничка ћу врата песмом да отворим.

Све је сад тишина, заборавља све се;
само један ластар кличе ли то Сунцу?
Хладноћу са коже ручица ми стресе,

све ближе сам сјају, животном врхунцу.
Једнога ћу дана астралнога тела,
блистати пред тобом, озареног чела!

ЂУРА ЈАКШИЋ

Ти упијаш светлост свезналица звезда,
храбро шириш крила сред страшне олује
ал` глас се песнички и кад грми чује,
људи истерали младунче из гнезда.

Докучио живот до најтање нити
а прогоњен био од града до града,
док над Рачом зима и мрак мрки пада,
и у мом си месту вино знао пити.

Бодлерове, твоје химне ноћу читам,
траговима вашим некад желим ићи.
Путевима риме где ћу и куд стићи?

Пренем ти се често кад видим да скитам.
Када живот везу реши да раскине,
ваљда ће ме песме вечним да учине.

ИНФИЦИРАН

Бодлера сам ноћу читао под свећом
која од врелине кану сузе своје.
У ноћима дугим срастао са срећом
и од Цвећа зла сам попримио боје.

Мирисе из књига чулима сам проб`о,
заточеник пост`о тог Шарла Бодлера.
Запитао се да л` сам икада и треб`о
у крв песму пустит` јер где је ту мера?

Инфициран тешко, несхватљива бољка,
срце сонет гради као бисер шкољка.
Од прелепе боје, божанске, азурне,

све до оне болне, подмукле и тмурне.
И сад ми по соби стихови се вију,
неки се одају, неки се и скрију.

ПЕЧАТ

Стрицу Радмилу Мићковићу

Остављаш печат кроз мутно време
равна ти земља, милујеш Небо.
Мисли ти увек дубини стреме
ал` све да кажеш, да ли си треб`о?

Пелцер на срцу расте ти чилом,
сатира главу седу рескира.
Афористичар с ватреним стилем
све у животу мудро дозира.

Оштре ти речи баш попут мача,
маме те звуци божанске фруле.
У теби увек песма надјача,

коју су музе поетске чуле.
Само ти броји капи од кише,
уметност душом врелом одише.

ПЕСНИК

Кројач истине, баш то је песник,
златно му клатно над главом клима.
Лепших времена вечити весник
који час крила час оков има.

У сфере више тај зна да крочи,
као пећина да се уруши.
Немир му пије ноћима очи,
на бол се душе често оглуши.

Шта песник испрен на јави сања?
Срж му згорела срчаним жаром.
Док у дубине бића урања,

дружи се смело с туђим кошмаром.
Самоћа душу његову следи,
кад га скрхају сви недогледи.

ИСТОПЉЕНЕ РЕЧИ

Окруњене риме како да прикупим?
Крик времена хоћу да бележим пером.
У сопствени невид к`о у камен лупим
па хитро узлетим, са још чвршћом вером.

Често ме позову изгубљена слова,
речи што се даве к`о пена у пићу.
Истопе се попут течнога олова
и слију у песму где ноте уплићу.

Кад се на папиру све умири, стиша,
бурне емоције смирајем упрегну.
Олујна покуша да их спере киша,

песме к`о и људи често на дно легну.
Стих, он је врхунац, душе наше здање,
што милује вечност, опијено стање.

ЗАБОРАВЉЕНА

Бацио те давно, песмо незасита
на дно радног стола где се влага лепи,
ал` ти јача поста, чак и хировита;
стих не зна за пораз нити зна да стрепи.

Лагано те читам, тајну разоткривам
а ти сва трепериш, из бунила будиш.
К`о река свом мору у тебе се сливам,
изнова се пишеш и изнова нудиш.

Срели смо се давне ноћи у тишини
када живот беше као трн у оку,
и опет се дасмо разорној туђини,

бујица нас речи смлави у свом току.
Као плам фењера ја се распламсавам,
докучим те песмо, онда малаксавам!

ПЕСНИК НА КРИЛИМА ВИНА

У ноћима сија попут старе лампе.
Божанско кремене у срдашцу креше.
Ивица пред њиме, над понором плеше,
прекриле му главу свезнајуће капе.

Искрице с небеса похотно прикупља
и у позном добу изиграва врага.
Оставиће песме, крилатице трага,
легло му је птичја, напуштена дупља.

Очи су му снене, сакривене шпиле,
опијен животом прилећи ће гдегде.
Сапутницу вилу повести ће негде

да душе покаже раскош и обиље.
Због вечите игре речи ласом лови,
без бусоле море азурно оплови.

СОНЕТ

Одзвањај у уху, мајсторски жубори,
царе поезије, свечано крунисан.
Кроз венце сонетне уpletен шумори
и терцет ти нежан, позлатом уписан.

Исконским мирисом плени, горостасан
а нескладе труле римом уоквири.
Тајновит остани, светлошћу опасан,
недокучив за све, слатке сне распири.

Китим те са страшћу к`о давно Петрарка
и утапам себе у сваком катрену.
Запила ме твоја гостионичарка,

милујем јој косу сву разбарушену.
Добио код мене ти устоличење,
огледало моје, душе оличење.

ДОЗИВАМ ПЕСМУ

Ја најлепше речи пожелим да скупим
у стихове који вене ми преплаве.
Из душе еликсир полагамо црпим
да риме оживим ове голушаве.

У друштво те своје стидљиво дозивам,
ноћи ме без тебе к`о авети гуше,
и једном за свагда да се наживам
мирисним нотама што ме огрнуше.

Уз пратњу музике тек се употпуниш
и свет око себе утрнули ганеш.
Дубоко у мени к`о анђео усниш

па изнова, опет, са небеса банеш.
Тражим те у свему, знам, свуда те има,
разоткриј се мила, врлим песницима.

ПЕЋИНА ЈЕ ПЕСНИК

Запитају често, шта то песник сања?
А ноћима њега несаница гута.
Боговима да л` се и док ствара клања
ил` пространством дух му незаситим плута?

Он једино чека врлу поетесу
да разбије крике, дрхтаје са неким,
кад га зграбе речи, лудило у бесу,
и живот учини спокоје далеким.

Очи му на празне пећине тек сличе,
улила горчина у плод и корење.
Васиона јечи, по прашини миче

где сопствено неће окусити зрење.
Глад времена душу као кањон спере,
чим плодове гњиле реши да обере.

КАПИ ПОЕЗИЈЕ

Поезије капи стрпљиво ја клешем
све док не досегнем до самог врхунца.
Са песмама често уз танго заплешем
кад искре прикупим, позлаћена зрнца.

И овај сам сонет од љубави свио
што безвремен биће, шапће ми клепсидра.
Тајну сам дубоко кроз стихове скрио,
постојану, јаку, попут тешког сидра.

Капи поезије знају да пркосе,
и најмања душу разгали, освежи.
Поредим их срећан са блистањем росе

што спокојно цакли, док на трави лежи.
Завесе живота давно сам размак`о
и надам се срца ваша барем так`о!

СТРАСТ

Једном кад ти дођем и смрвим даљине,
вежи се за мене, у крвцу утони.
Лавинском силином по мени одрони,
да све завибрира, космичке висине.

Стапаш ми се с дланом, пожуда се слива,
у ватру те поглед само мој опточи.
Када моја светлост у твоју ноћ скочи,
с усана ме страшно врео слап облива.

Протичеш ми жустро, кроз аорту, млазом,
трептајем ме често тела свог разориш.
Потонемо скупа нашим незајазом,

не сећаш се ничег, сањиво говориш.
Ожеднео, а ти к`о капљица канеш,
разлијеш по телу, кратко ту останеш.

ИСПИЋУ ТИ РОСУ

Тела истим шумом трепте узбуђена,
покретима жустрим целог ме отопи,
па страст упиј која капље пробуђена
и грудима жарним к`о пламом поклопи.

Ако ли осетиш да ври све у теби
тек уздахом тихим одај своју тајну.
Да утолим жеђи, несносне у себи
испићу ти росу, са образа, сјајну.

Њиши се крај мене, у очи удуби,
мирис ми осети, сласт ми разливена,
и бедрима јако с телом ми се сљуби.

А светлуцај ноћу, слашћу умивена.
Уздрхталим дахом целог ме обаспи,
анђеоским миром кад све мене заспи.

ОДЛАЗАК

Нећу да ти одам зашто ми се ћути,
што ми се не хода по сновима твојим.
Тренуци су наши праском разасути
по временском рубу, где астралан стојим.

Певати је лако, имаш ли за кога
а музика често постане нам глува.
Стидиш се, то видим, овог пера мога
што тишине хоће само да ме чува.

Идем сада, вечност овде сам провео,
не значи ти ништа ако сазнаш где ћу.
Сећања што вриште са собом повео,

смирај и са њима да окусим пре ћу.
Кад се преко магле згуснуте преметнем,
другачију можда и тебе сусретнем.

ЧЕЖЊА

Бескрајима лутам, не бих ли те срео
озарену светлом и мирисним дашком,
и ткам те од жеља, вајам златним прашком,
у себе сам твоје немире упрео.

Разоткривам жеље које желиш скрити,
да поделиш с неким можда хоћеш чежњу.
Дај, на длан ми разли ту душицу нежну,
у трену ће ватра страсно нас облити.

Ипак, само ћути, паучина хвата
све чега се ових дана само такнем,
и како од себе таквог да умакнем

када ми се живот к`о једро ломата.
Забораву са мношћом хајде се придружи,
о, чежњо, бар лицем још нам дуго кружи.

ОДА ЖЕНИ

Хоћу да се дивим честитости твојој,
знам, многи то раде, плитко, ради реда.
К'о на Афродиту мора да се гледа,
на рађање звезде у вечери мојој.

Силна одвајкада, узвишена, једра,
некад се занесем па све задрхтури.
Ветар твога даха планине растури,
будан често усним обрине и бедра.

Ћутиш, само ћутиш, собом опседнута
а лаванда - кожом жеља моја плута.
Знам да си одважна, бурна слободарка,

само на тренутак с висине се пусти
и разгрни овај мрак у срцу густу,
да ме свог озари светлост твоја јарка.

КУПИДОН

Шетамо крај реке, сањиви, у поноћ,
трепери нам Небо, емоције језде.
У оку кристали, бисери се гнезде,
Купидона зовем, пристиже у помоћ.

Узбурканом реком лебде вреле мисли.
Врбе младе шуште, ветром разигране,
тренутак је вечност, ту жели да стане,
прсте смо уплели, привили се, стисли.

Шапатом се душе споразумевају.
Час твоја час моја лагано поскочи.
Купидон се слика кроз зенице, очи,

а у телу звезде сјајем сазревају.
Када овај сан се к`о пара расплине,
бујање љубави и у нама мине.

ПРОЛАЗНИЦА

За том пролазницом развије се често
мирис надахнућа, исконски, индијски.
Заузела вешто чак Венерин престо,
грациозним ходом плени, одистински.

Леонардо слика мистерију њену,
осмех је украла с платна Мона Лизи.
Погледам је кришом тако опчињену,
богиња јој Лада лицем к`о да клизи.

Сви Наполеони, Бич Божји Атила,
освајачи светски стидљиво занеме.
Чаробни напиток у венама скрила,

љубавни еликсир капље с усне њене.
Образе јој светлост јутарња первази,
моја рука као Еросова мази.

У ДАНИМА ОВИМ

Не плаши се мила те моје бледоће
ни кад ми се усне у самоћи згрче.
Пролепрша, гипка, покрај мене јуче,
омако се корак, да те прати хоће.

Вечери се оне дотакнем, свих сласти,
ватра у камину гутала је жишке,
а на столу вино, од јабуке кришке,
залуд јер без части све се упропасти.

Осмехнеш се некад, лако вијорећи
а трептави поглед другом ће утећи.
У данима овим, мила, магловитим

и од сенке туђе оштро ја се пренем,
за лицима сличним често се окренем,
сви када зарате, једини те штитим.

СЕЋАЊЕ

Дрхтиш ли због мене мила попут прута
ил` се ветар само телом поиграва?
Можда је коб опет охола и љута,
без трунке љубави све нас мучи страва.

И све ове песме и све празне речи,
сонети што клече повијених глава,
нестаће кроз време што подмукло звечи,
проћи ће нас љубав, заобићи слава.

Сећање, то горко, омамљиво воће
затрова нас редом, то жели и хоће.
Сећање, то чудо, унутрашњи немир,

понекад затресе и уснули свемир.
Све сам некад им`о, и сад имам свега,
ко то струне кида, питам се, због чега?

ЗВЕЗДАНА ПЕСМА

Вратићу се теби када себе схватим
образе ми можда препознати нећеш.
Мирисе и руке, струк узани памтим,
питаћеш се коме крхког тела крећеш.

Хоћу да ти сенку месечином бојим,
тек те као песму уз чежњу просневах.
Пред тобом озарен а и сломљен стојим,
задњи стих ти овај са звезда испевах.

И певати више знам никада нећу,
распрсло се време, умукла музика.
Небом да корачам ја од других пре ћу,

заплашен од себе, тебе, и твог лика.
Дан обара ноћцу, тишина се мрви,
а ја те још правим од властите крви.

ШАПАТ КАД СЕ ГУШИ

На теме кад се живот обруши
бићемо сужњи, погледа бледа.
Шаптање наше кад се угуши,
клицу нам рђа тупо наједа.

Тражили смо се, бескрајно, свуда
у затвор душе своје сам сиш`о.
Били смо зрнце космичког чуда
и крви шум што нагло се стиш`о.

Више и нисам сигуран како
изгледаш, да л` си вечито лепа?
Бесмислено је, ништавно тако,

кад презрен дан је, ноћ рупа слепа.
У маху стрепња кад нас оголи,
ти се приволи, за нас домоли.

ЧЕКАЊЕ

Као да је стена притиснула вече.
Хладноћа се шуња угловима собе.
Страхујем и чекам, ћутња очи пече,
руке ме тишине грле па оробе.

Размилели жмарци образ ми најеже
из бунила тргне тек олука шкрипа.
Капи крви ове у бездан ми беже,
безвреме ме ледним треном обасипа.

И ко то још чека, без стида сем мене?
Казалјке што коче обавили снови.
Молим поноћ да се сва трома покрене

и зора у таму кришом да уплови.
Шта ли ја то чекам, још на истом месту?
Чезнем сав док гостим језу, гошћу честу...

У поноћ 24. 04. 2012.

ПОКРАЈ МЕНЕ ЋУТИ

У ноћима када неспокоји тиште,
по лицу ми распи додир свилен један,
и обгрли ватром, овај час то иште,
лавином ти течем, Етни мојој предан.

Када се ушуња немир ми у тело,
помислим да ниси ведре покрај мене.
Образе ти припиј, ту уз моје чело,
загледај питомо у сјајне ми зене.

Осети жаруљу, по кожи светлуца,
пожудне и меке усне ми растопи
и уздах задржи, грудима да пуца,

када страст понесе, очи ти не склопи.
Погледај ме само док сласт вид ти мути,
пламен кад утихне, покрај мене ћути.

СЕНКОМ ЋУ ТИ ДОЋИ

Када будеш чула да су ми очи прах
и да већ угасих жишку у грудима,
да сагорео је мога живота дах,
сенком ћу ти доћи, тек веруј чудима.

А када разнесем лице мутним небом
да призовеш кишу и топле ветрове.
Окрепи ми душу црним вином, хлебом,
нека, ти не жури у моје светове.

Лагаће те да сам нестао, ти ћути
и тајно ме само покрај себе слути.
На рубу времена, чекаћу те још млад,

са осмехом истим, у светлом оделу
и озарићу те прашком белим целу,
смеши се и живи ти истог трена сад.

БОЖАНСКА ПЕСМА

Сестри Слађани Трифуновић

Хоћу да ти певам, да ти срце дирам
и истерам таму из тамнице тела.
Божанствену песму само за те` бирам
коју ево слуша васељена цела.

Хајде, прати ритам, нека те понесе
као ружа ветра када носи птицу.
Када ти музика сву срећу донесе,
осмех вечни биће огледало лицу.

Препусти се тону, чуј река жубори,
лепет пера слушај распеване птице.
Послушај мудраца кад ти нешто збори,

ослободи мисли кад зајече жице.
Душицу разгали, отвори је широм,
анђела призови да те штити крилом.

ПАТРИЈАРХ ПАВЛЕ

Светачки мирне к`о кристал очи,
урањаш нежно у туђе мисли.
Перјана душа ка Небу крочи
пред којом греси многи су свисли.

Подсвесно чујем те славне речи
”Будимо људи” поука златна.
Још твоје звоно Србијом звечи,
не плашећи се временског клатна.

У ово доба тако нам треба
ручица света да нас поведе,
а људско срце вечито вреба

злокобно око, да га заведе.
Са Неба пусти светлосно иње,
љубав се наша к`теби успиње!

ИКОНА

Сестри Марији Мићковић

Осликана вешто мајсторским рукама
затреба ли можеш и да проговориш.
Палили те често и крали из храма,
изнова се сликаш и позлатом створиш.

Клечали пред тобом и силни и јадни,
распршила светлост низ укаљан образ.
Окусили парче утехе су гладни,
енергије бистре, божанске си одраз.

Са небеса сузу као кристал канеш.
Окрилати душу ову када пада.
Мој немир осетиш и као штит станеш,

опомени чедо своје када страда.
Буди ми водилња, кроз мрак сапутница,
тешитељко, склони кривицу ми с лица.

БОГОРОДИЦА

Покрећеш у мени оронуло биће,
разлистала душо, мани се тог страха.
Шапутање Твоје буди ме док свиће,
смркне ми се, бљеснеш, миришљавог даха.

Клонуо сам, Звездо, нек израсту крила
телу овом које камен је без Тебе.
Понизност је моја и скрушеност била
челичена вером да би спас`о себе.

Често се колебам, постанем к`о мрва,
клањам Ти се, улиј храбрости ми мало.
У мислима да ми будеш искра прва.

Бисерно Божанство у атом ми стало.
Узвишена тако љубављу ме такни,
мртвило из мене ка светлости макни.

СВЕТИ ВАСИЛИЈЕ

Сред крша каменог Острог к`о див стоји
Василије Свети светлошћу све зрачи.
Енергијом чистом Црну Гору боји
кад олују с неба у трен ока свлачи.

Ореол се злати, Он је жива слика
свачје лице тужно љубављу умије.
У срцима сненим молитвицу штрика,
бол покретом руке пред дечицом скрије.

Учинио безброј чаробних чудеса,
сенка му злаћана крај Острога хода.
Клањају се људи, воле га небеса,

заштитник, спасилац, српскога је рода.
У Поповом Пољу, Ана сина роди
што духовну свиту у skut Божји води.

СВЕТИ САВА

Знао топлом речју да отвориш врата
и срца загрејеш која је лед стег`о.
Грлио душмана к`о рођеног брата,
светитељски, тихо, на ломачу лег`о.

И данас те народ као оца воли,
учење се твоје кроз векове памти.
Срби су без Тебе к`о просјаци голи
ал` их греје ватра што вечито пламти.

Сиротињу чуво, знао си шта вреди,
у будућност бистро као пророк глед`о.
Одувек си знао шта потомству следи

па си жртву своју уместо нас пред`о.
Запитао се некад где то обитавао,
на рајском облаку спокојно ли спаваш?

ЦРКВА СВЕТИХ АПОСТОЛА ПЕТРА И ПАВЛА

Извила се изнад тргова и кућа
крст јој златни, стари, само Небо пара.
Дух хришћански мирно из ње проговара,
бранећ снене људе што траже сванућа.

Смирај душа свака пред иконом има
плам свеће обасја чистоту олтара,
и срце залупа сред наших недара,
кад молитва теши, љубав обузима.

Дечица се многа свечано крстила,
Богородица им над главицом бдила.
Чували је преци у данима бурним,

поколења нова ту, пред њом да клекну
и корена својих да се не одрекну,
када хорде дођу са временом тмурним.

ШАПАТ АНЂЕЛА

Љубав да се шири, то рекао Јеси
шапатом анђела, следбеника својих.
И минуше светом подвале и греси
ал` кануше сузе са икона Твојих.

Вера нека влада, једини је закон
и слобода духа што праштање кроји.
Пред крстом што сија, вечној нади наклон
која Васиону светлошћу обоји.

Савест да оживи кроз свачије вене,
кандило и тамјан свуда замирише.
Да Сунце упију замрачене зене

што молитву благу срдашцем упише.
Причест, искупљење, о, Свевишњи, спаси,
трубама са Неба Хришћанство огласи!

ШУМАРИЦЕ

Склопили очи анђели мали,
бели им голуб у Небо прну.
Лекцију задњу добро су знали
живот се крије у сваком зрну.

Капе падоше, читанке српске
да л` поколење ново их чита?
Хорде свирепе, немиле, дрске
смлатише поље младога жита.

И крвца врела земљу накваси,
сећање тмурно време не спира,
нити се пламен тих душа гаси

у доба ратно ил` доба мира.
Зар куршум блузу ђачку да цепа?
Понавља све се, о правдо слепа...

СРБИЈИЦА

Коме се сад клањаш земљо Лазарева
и уместо кога оплакујеш грехе?
Уздигла те к`небу песма гусларева
а ти нижеш сама горке неутехе.

Шуме ми и реке шапућу у перо
да речима меким могу да те златим.
У срцу нам букти, спаситељко, веро,
слабашан ћу теби, крхк да се обратим.

Притисло нас бреме, повијена плећа
а са Хиландара анђео крилати,
сузе што кануше к`о да саосећа,

Србијицу хоће расуту да сјати.
Дани што свануше као да су клети,
стигло време које умне распамети.

ЦАР ЛАЗАР

Озвездан се спустиш са небеског трона
на ватреном пољу витезе причестиш.
Цркви Самодрежи затрепере звона,
утешном молитвом спокој наговестиш.

А када си оно оцрт`о се небом,
решио да царству плаветном припадаш.
Ублажи нам глади миришљавим хлебом,
тренутак те чека, опет да завладаш.

Смењују се хорде и ових нам дана
посекао кору зуб гвожђа ледени.
Судба као да нам крвљу овенчана,

слободни а жицом сви утамничени.
Отвори Лазаре двери тајанствене,
божури изникли кроз кости и зене.

КОСОВКА ДЕВОЈКА

Жеђ утоли вином из свога кондира
Орловићу Павлу у крвци што лежи.
Сузицом оплакуј, срце не сустежи,
водом га запљусни, лице да испира.

Кржаве хаљине невиност ти скриле.
Залутала пољем, тражиш вереника,
и у свој тој чами још си златолика,
мелемом са душе видаш своје миле.

Дуго си с кондиром ходала стратиштем.
Чупала из груди поломљене стреле.
Посечене руке ноге ти саплеле,

ту си и сад газиш косовским бојиштем.
Поклониш се Небу, па крај мртвих клечиш,
Српкињо одважна, и нас да залечиш.

ТАЈНЕ КАПИЈЕ

ТАЈНЕ КАПИЈЕ

Изненада, кад нас снови прену
обгрлимо неку мрку сену.
Пролазимо кроз тајне капије,
направљене од златне јапије.

Полећемо са земље к`о птица
затрепери срцу Божја жица.
Небесима никне наша бразда,
анђеоска светлост што је сазда.

Лепотица, младост нам отиче
бескрајима, к`о да се не миче.
Разливена, снена се растаче,

преливена, светлом сија јаче.
Опијени сопственом лепотом,
крстаримо сулудим животом.

УЗИМАШ ИЛ ДАЈЕШ

Ако желиш нешто да поклониш мени
нек` то буде песма која птице зове.
Кад слете на моје душевне прозоре,
у крви ће светлост тек да се запени.

Пожелиш ли нешто да ми узмеш, крадом
нек` то буду дани сви недоречени,
потштени они јецају, згрчени,
горким преливени пелином, досадам.

Ма само ме питај, струне ћу ти дати
што кроз тело младо понекад забрује,
без њих живот свиреп потајно ме трује

ал` ми са папира риме немој здрати.
Одлучи се драга, узимаш ил` дајеш?
Срећна си са пленом, без њега се кајеш.

ГОЛОРУК

И све што сањах, постало туђе,
врелим сам ножем дно ока тако.
Светлост волео од себе луђе,
ореол с неба прстима мако.

Све ређе срећем дрхтаво биће
мрки ми бездан непозвани гост.
Не журим, нека, још ће да свиће,
пребродих реку, потопљен је мост.

Окусио сам стидљиво капи
живота који као дете мре.
У мени год то залудно вапи,

душа у телу када усни пре.
Глог црни, љути, разорио праг,
дрхтећи копним, бледи сејем траг.

И крв кад почне да обгорева
љубав се згруша, у грудвицу тек.
Божанским гласом лепота пева,
нек` ведри живот, ја још чекам лек.

Све што дотакнем не огранава,
голорук куда сам да јуриша?
Вечитим санком да л` ми се спава
кад реч студена к`о кам утиша.

Чуварко моја, зар си из мрака
гледала мирно разорени плод?
Биљку у себи ја ти од страха

посекох грубо, окрвављен род.
Господе, морам да се обратим,
с извора Твога дај да захватим.

Касним без крила, жељо ми пуста
да васионе ја уграбим дах.
Једино ћутња грчи ми уста,
нем као гранит, последњи је мах.

Отров времена, зелен, разливен,
младо је лице упило сву коб.
Рушан и ломан, невољом скривен,
мирим се с ланцем као добри роб.

Коме се јављаш, небеска птицо?
Не чујем, нећу, ја ти сасвим глув.
Трептај ти задњи, песничка жицо,

не листам више, као коров сув.
Помакао се из свог темена,
израстао из чудног семена.

ПРОЛАЗЕ ТРЕНУЦИ

Свећа догорева, капље восак жути,
паук се у углу игра својим пленом.
Ноћ душама шапће, све остало ћути,
тајац игру води с успаваном зеном.

Тишина од бола несноснога пишти
разиграна муња мутно небо ждере.
Време нас овакве, премале, поништи
и са лица земље вавијеков спере.

Сунчани се зраци са црнилом деле
и у телу као живот да се ломи.
Пролазе тренуци и јадни и хроми,

звездице у оку к`о да су увеле.
Сат на зиду јавља, последњи ударци,
дрхтавим се светом размилели жмарци.

ТРАЖИМО СЕ

Сред ока дубока то зрела мудрост цва
сребрнастом прећом уплетена је сва.
Тражећи се слепо у времену овом
остајеш без свега, к`о под рушним кровом.

И даље се тражиш, тишином се кадиш
јапијом од злата стазе своје градиш.
И дуго се маштом као дете појиш,
падалице звезде уловиш па бројиш.

А знам, једног дана, тамница ће трула
песму да угуши и сва наша чула,
и можда баш тада, напослетку свега,

сретнемо и себе, а ко зна због чега.
Стаћемо слуђени са последњом снагом,
клечаћемо тако пред судбином нагом.

ЛИНИЈА СУДБИНЕ

Ми, знам да смо слаби, крчки исувише
и да време мапе по лицу нам црта.
Бескрајност космичка образе нам гута,
и што смо старији, све је тише, тише...

И кад коса седа, и уморно срце
огласе се задњим, изнуђеним криком,
дрхтећ` стајаћемо пред рушном приликом,
када река спере од живота зрнце.

Великани исто к`о и нишчи газе
линијом судбине која се прекида.
Луди од слободе, а суженог вида,

сви пратимо мутне, замагљене стазе.
Остаје нам душа, чиста атмосфера,
поредим је често са лакоћом пера.

БЕЗДАН

Помилуј ми душу коју сам затрово
свеосмислитељу свега што постоји.
На срцу похлепно руду греха ково
па где беше оно, гвожђе, рђа стоји.

Зауздана душо, шта чинити сада?
Око нас је сплео црни паук мрежу
где и биће моје јежи се и страда,
кад га сенке мрачне уз јауке прежу.

Последњи пут капу пред вечности скин`о.
Плашт немира кобног к`о мантил огрн`о
и задњу кап крви аорти откин`о.

За собом распуклим погледом осврн`о.
Нигде нема трага мога постојања,
живот к`о и море у бездан урања.

СВЕТЛОСТ И ТАМА

Светлост су и тама две рођене сестре,
у животу нашем гошће баш су честе.
Сусрећу се тихо, расплетених кика,
светлост тако блага, тама пуна крика.

Једна снове гради, друга љубав трује,
опасна је тама, паклени план кује,
ал` сестрица светла озари нас пламом
и уздигне душу, пред божанским храмом.

Та варница која цео свет покреће
к`о космички жар нам ноћима долеће.
Греје срца луда, бистри снене очи,

анђеоским миром у душицу крочи.
Тама ране пара, а светлост их вида,
долазе нам скупа, без иоле стида.

РЕКА СТИКС

Крај је тамо где престају мисли
а почетак где се буди нада.
На средини, ту су многи свисли,
шајком броде преко Стикса сада.

Мутна река помрсила нити
светло Небо даље дане броји.
Сунце нико никад неће скрити,
вишом силом тамо где је стоји.

На корак смо сви од Стикса знајте,
камен бацим, нећу да се предам.
Са обале на ту реку гледам,

искрено се на време покајте.
Човек бира којом реком броди,
зло са добрим вечну борбу води!

БУДНИ САЊАРИ

Сви су наши дани збијени у грудву
снега што се цакли и тихо растапа.
Живот, то је вода са прекрасног слапа,
ко је то још спозно коб, принцезу судбу?

Отичемо тако, све у нама ћути,
тек неко и некад нешто има рећи.
Будни смо сањари што чекају лећи,
подсвест само вечност у потаји слути.

И запевам некад па се све заори,
тонуо сам, прашт`о, летео по небу,
сенкама се клањам, мраву, вину, хлебу.

Са славујем кличем, ал` шта ме то мори?
Понизност – врлина, ал` граница где је?
У људима неким, мржња, порив све је!

БЕСАНЕ НОЋИ

Бесане ноћи, вуци у тами,
без Сунца зоре, подмукли дани.
Смрвљени поглед, згаснуле звезде,
где се створења као ја гнезде?

Ја нисам човек већ тужна птица,
осмех ми краде зла судба с лица.
Призивам кишу, милујем сене
ал`шта ми оста кад губим мене.

Наздрављам вином мојој самоћи.
Беспућем идем, ка глувој ноћи.
Бежим од људи, од мисли, буке,

срце сопствено стежу ми руке.
И кад ми живот залупи врата,
к`о дрво умрем, сам и без брата.

ПРЕВАРА

Увек нека Ева Адама превари.
Ко ће овај хаос успети да свари?
Судбина то нове мапе к`о да црта,
све даље смо, видим, од рајскога врта.

Полетеле к`нама са свих страна стреле
кроз душу се игле судбине уплеле.
Незналице овде баш сва знања знају,
убице се диче, песници се кају.

Некад пуни себе, врви надахнуће.
Треснемо о земљу, ново утрнуће.
Они што зло мисле, могу чак да бодре,

остају на кожи од њих данге модре.
И кад нам по души грехота навеје,
кучине и трице, глупост, е, то све је.

ОВЕ НОЋИ

Када ноћ завлада и светла погаси
све почне да ћути и река не тече.
Месечина тек се шапатам огласи
и поздрави тихо оронуло вече.

Жубор се не чује са околних чесми,
само једна сенка љубавника тражи.
Ја дарујем риму некој новој песми,
стих ме ове ноћи једино оснажи.

Залеђено све је у вечитом болу,
траг вина и сете, на храстовом столу.
Згужвани папири, безвредни и тужни,

поцепане књиге и старе белешке,
а ми као да смо овом свету дужни,
сабирамо своје падове и грешке.

ОСТРВО ШТО ТОНЕ

Сваки човек то је острво што тоне
усамљени путник широм васионе,
што себе кроз простор узалудно тражи,
време, обрис среће, за њега не важи.

И када се човек у човеку губи
уснама се хладним и хоризонт љуби.
Рушевина кад је од прагова, кућа,
кроз душу кад никну аветињска пружа,

враћамо се себи, не нађемо ништа,
сенке изанђале, крај туђег огњишта.
Тек тол`ко смо били паметни и јаки

угасисмо наду и пламичак сваки.
Зри у нама нешто, непознато, страно,
за изнова касно, за одлазак рано.

КРАЈ КРАЈЕВА

Грудву земље хитни у светове друге,
тајну им укради, оголелу младост.
Спрам лепоте твоје ништавна је гадост,
откочи већ једном у себи полуге.

Иза хоризонта скрени своје око
буди снену душу, подари јој свевид.
Живот к`о и узлет варка су ил` превид,
земља нам је ниско, смрт тако дубоко.

Мислиш да си друге к`о и себе спозн`о
куда ти мисао к`о покисла хита?
Крај крајева све је, свест ти је махнита,

огледало лаже, ко си ниси дозн`о.
Космос тајну чува, руб му је почетак,
ни крај није увек срамни завршетак!

КРАДЕМ ОД ЗОРЕ ПОСЛЕДЊИ ГРУМЕН

Јуче сам плак`о над нашим светом
данас се смејем, у Небо гледам.
Још сам очаран орловским летом,
ружи се ветра к`о птица предам.

Тајну спознао говора тела
знам кад наступа у срцу хуја.
Нарав ми плаха, бурна, весела,
трнова ружа у мени буја.

Гледам заслепљен јутарњу румен,
жмурећи некад угледам искру.
Крадем од зоре последњи грумен,

ослушнем често звездану вриску.
По ко зна који пут се усудим,
од траве росу жедан посудим.

СВЕ СЕ У КРУГ ВРТИ

Хајд` рашири крила, о младости дична,
поредим те с реком јер њој си и слична.
Тихо ти отичеш у то мртво море
где уморне зоре с таласом се боре.

Наше време прође у једном замаху
све се у круг врти, враћајући праху.
Тренутак је светли грумен позлаћени,
доцкан су песници озбиљно схваћени.

Све је наше сузе прекрио пепео,
у чвор сам аорту мртвила упрео.
У мождану кору сип`о сам токсине,

узвишеним умом дотичем висине.
Душа ми се жедна с поезијом стапа,
протичемо скупа, попут рајског слапа.

НЕКО МЕ ЧЕКА

Хоћу да вриштим ал` немам с киме,
људски је понор дубоко море.
Трепери душа сред бурне плиме,
дрво живота оста без коре.

Коме то птица злослутна пева?
Безуха глава хук речи слуша.
Муња над водом дрхти и сева,
моја се река увира гнуша.

Ја палим свећу за нову зору
и с врата скидам црно камење.
Шта више треба божанском створу

сем искре, ватре, за отрежњење?
Корачам небом, неко ме чека,
ја сав уплакан, он луд од смеха!

БУДИТЕ МИ СВЕТЛИ

Само хоћу да вас, незнани а мили
речима и песмом усрећим, разгалим.
Душа да вам блиста пред људима малим,
будите ми светли, одважни и чили.

Траг за вама нека неизбрисив буде
анђели чувари да вам мир донесу.
Пронађите смирај у несносном бесу,
заволите оне што потајно куде.

Живот, то је трептај догореле свеће.
Очи ваше ведре нек` се мрака ману.
Обгрлимо зору, поклонимо дану,

ми стојимо, време још се само креће.
Ослушнимо жубор, реке наше крви,
и бол ће да мине, у прах да се смрви.

ЛОВАЦ КРОЗ ВРЕМЕ

Праисконски нагон изнова га зове.
У рукама копље, стреле о рамену.
С вуковима иде кроз шуму, да лове,
знакови предака на сваком камену.

Удице од кости својеручно прави,
крај реке остаци умрлога света.
У пећини ватру док невешто пали
ретке птице гледа, крила жудна лета.

Име ће у стени уклесати своје
за сву децу која тек ће да се роде.
Овде се и дани другачије броје.

Богови времена кад га ослободе.
Срдашце му снено к`о семе оживи
кад га доба давно као чедо приви.

ВРЕМЕПЛОВ

Да је Тесла дао временску машину
Јулији би пис`о поезију своју.
Крвцу с Обилићем пролио у боју,
уписао красну Караџић Емину.

Уградио камен врх Кинеског зида,
на Нојевом броду голубе хранио
и лажне пророке обелоданио,
Филипа Вишњића спас`о од невиди.

А запитао бих чак Наполеона,
шта је мис`о прва, склизнеш ли са трона?
Присуствовао бих стварању живота,

помогао Христу да крст свој понесе,
тајфуне кротио пре него се десе,
Пенелопе би ме зарила доброта.

НАЦИОНАЛНО – ЛИЧНИ ЈАУК И СЈАЈ СОНЕТА

/ *Саша Мићковић: БОЖАНСКА СРБИЈА, песме, 2012.* /

Не знамо којих је година овај рапсод што сјајно испева мајсторске сонете јер – бар ми, не спадамо у тумаче што поезију траже у физиолошком и егзистенцијалном рефлексу аутора. Наравно, није згорег ни то знати, али би то била „увреда“ и за песника, и за Њ. Величанство - Поезију! Поезију, а посебно кнегињу, боље рећи, краљицу, са круном „Величанство“ **СОНЕТ** ретко пишу, а још ређе сплићу у венац глорије слаби, па и осредњи песмотворци; сонетопевачи су заљубљени трубадури, кујунџије и филигранисти који у рукама и „душевном срцу“ имају посла са најплеменитијим ковинама. Они од тога везу вез, јер, како овај рапсод испева: „*Срце сонет гради као бисер шкољка*“. SONETTO DELLA CORONA, тј. „Повезивање сонета у венце“ започето је, наравно у мајсторским радионицама, још у 16. веку, а разграновање сонетних арабески, по типологији и поетикама, досегло је, ни мање ни више него чак 54 (!) врста, како, на основу научне акрибије, изложи у својој драгоцености студији (чак на 380 страница) врли истраживач Часлав Ђорђевић (Српски сонет / 1768 – 2008: Избор и типологија / изд. Службени гласник, Бгд. 2008).

Ево, ради позива да се „**Божанска Србија**“ Саше Мићковића најпажљивије што се могне ишчита, лично о себи тумачи, а богме и проживљава „успут“, прегршт мудрих опаски о овој „ђаволски“ тешкој поетској форми. Називаше га „звукоевез“, „благозвучница“, он „сугерише унутрашње двочлано уређење“, због њега је поезија „вечно свежа“, њиме се песник - вели, не било који – опробава у „инвентивности, богатој мисаоности, осећају за суптилну игру форми, смисао за меру, склад и звуковност“. Сонет је „песнички модел за лепоту и грациозност“, Бранко Миљковић би и директиван: „Само истински уметници могу да се носе са строгим песничким облицима, као што је сонет“, а за Десанку Максимовић он је „шкриња златна“ која носи „прикривена богатства“, за Васка Попу сонет је „мала кутија“, наравно за драгоцености, Ненад Грујичић, савременик наш га назва „пехаром за најбоља вина“, док немачки научник Валтер Менх тешкоће сонетног мајсторства пореди са Прокрустовом поетелом. К. Скот чак говори о „прождрљивости сонета“...који гута – ово је врло значајно фиксирати за правилан приступ Мићковићевој „Божанској Србији“ – „свакојак садржаје...многе песничке форме и поступке“ (К. Скот „Границе сонета“). У „Појмовнику посебних сонета“ Часлав Ђорђевић, дакле међу 54 врсте сонета, наводи на пример: анафорски, анаграмски, визуелно – вербални, „глуви – безримни“ сонет, двојезички, пролошки, прстенасти, „над сонет“, „распршени“, сонет са „уметком“, чак „са репом“, наравно – сонетни венац, па и „телеграфски сонет“, „цитатни“, а панораму од 211 сонета српске књижевности (од Захарија Орфелина и Саве Мркаља, 18. век до данас) завршава сигнализмом „визуелно – вербалних сонета „Раше Перића и Слободана Павићевића, наравно са ликовно – вербалном

семјотиком (Раша Перић) и чисто ликовним означивачима и то у форми 4 плус 4 плус 3 плус 3 Слободана Павићевића („Сонет о небу над Србијом“, са ознаком, ноћ, 24. март 1999.).

Са дубоким уверењем - надајмо се - ако овај истраживач, или који други, марљив, а и „поштен“ просудилац буде повлачио књижевноисторијски хоризонт српске књижевности и на Нови миленијум, никако неће моћи да заобиђе рачанског поету, сонетовесца Сашу Мићковића. А ево и зашто? Јер овај песник, за сада на маргини провинције, је истински даровит, чак „дрско“ узрастао песник који се није, ни претенциозно, а ни самољубиво подухватио тегобног посла да себе искаже, а и своје драгоцене умеће и наравно таленат, докаже савлађујући златорез сонета чак – **сонетног венца!** Њега је насловио акростихом „Божанска Србија“ и наравно, већ је то одредило самом мајстору муку: да поетске арабеске и златотиск уткива у потку тако комплексног феномена као што је Домовина и то још Србија. Од колективног памћења, боље рећи трпљења, од крвородства до „драгане“, од „пресних акварела“ родне Шумадије, па све до јадовите, муком изборене наде кад каже у „Мајсторском сонету“:

Србијом се пева, а зашто и не би? (...)

А пошто овај песник, Човек пре свега, није екскламативац и „трубач“, већ ракићевски одговоран и истински љубавник и свом национу и тој јадовно – величанственој „Србијици“, он ће и „*зрелом мудрошћу да цвета*“ и „*тишином кади*“, али и да пали „*варнице светлости / цео свет да покрене*“ (Сонети „Тражимо се“ и „Светлост и тама“).

Рачански „Прешерн“ – на овог словеначког будничара многочим и Саша подсећа, наравно – и на свој начин и „у својем времену“ – у сонетима је преплео мноштво мотивских „носећих грана“. Несистематично смо само сигнарирали: „*Дворац Шумадије*“, „*Време зубато*“, „*Трошни праг*“, „*Понизни мрави*“, „*Србијом се и пева и јауче*“, „*Шта песник хоће*“, Духовни оци и песнику мили (посебно стриц који, као афористичар – љути сатиричар „*оставља печат кроз мутно време*“, али се чак нимало не либи да „*сатиром главу седу рескира*“), затим ближњи из фамилије...!, о „*Човеку – тужној птици*“, о „*Животу – крају и почетку*“ и „*Острву које тоне*“, „*Оголепој младости*“, „*Овим данима*“, Свецима на Небу и земљи, Србији и „*Србијици*“, „*Тајним капијама*“ и жудњом за Светлошћу да засија „*јаче*“ над „*сулудим животом*“. Зрењу мудрости, паљењу „*Свеће за нову зору*“, наравно, како лепоти и сонетима приличи и Еротикону и Њој, с пароксизмом узаврелим на јакшићевски начин „*О, лакше, лакше само кроз густо грање*“ и наравно, „*звезда трептање*“...

Драгоцени су поетолошки искази и позната нам Самосвест песника о најдрагоценијем еманату Човековом над природом – Уметношћу! Као и

Прешерн, Саша Мићковић заиста Србима верно сонете вије „гласом хвале“. Ми смо неке сонете „радно“ назвали „Одбраном риме“, затим „Обраћање Музи“, „Срце гради сонет“, „Песник“ и сл. Ако се „сонет гради као бисер шкољка“, то открива овог Ното роethicusa: да му је агенс продуктивна бол – мисао, граничници сковани од вечно продуктивне риме, а зрачна флукуација – све до Космоса. Уопште, око те „фамозне“, како неуки кажу „традиционалистичке“ риме, има несувислих провокација; притом се, наравно, заборавља да баш у савременој српској поезији истичу многа милозвучја, а и исковани су драгоцени амалгами од римованих кованица (нпр. Иван В. Лалић, С. Ракитић, Ђ. Сладоје, Н. Грујичић и многи други). Ако се овај песник **з а в е т у ј е**, и то у животу који „секунд траје, као и лет лептира“, да ће „Тамничка врата... песмом да отвори“ и да ће „заблестати озарена чела“, онда је јасно да бира и као човек и као песник, најтежи пут. У песми „Песник“ реторски се пита:

*Шта песник испрен на јави сања
док у дубине бића урања...
Дружи се смело с туђим кошмаром...
Самоћа душу његову следи
кад га скрхају сви н е д о г л е д и(...)*

Затим, у песми „Истопљене речи“

*Крик времена хоћу да обележим...
Песме, к`о и људи често на дно легну...
Стих, он је врхунац, д у ш е наше здање(...)*

Од многих „горчина сласти“ настала је лепота ових сонета! Ако је човек „тужна птица“, а извесно је да ће „умрети...сам...к`о дрво и без брата“ (Сонет „Бесане ноћи“) и „све смо даље од рајскога врта“ (Сонет „Превара“), па се и „убице диче“ и стиже чак до резигнантне помирености „Е то је све!...Трице и кучине“, а Ното Sapiens „хладним уснама хоризонт љуби“ и узалуд себе „кроз простор узалудно тражимо“ (Сонет „Острво што тоне“), ипак се молимо (Сонет „Крај крајева“) да се

*откоче у себи полуге...
подари с в е в и д...души...*

Супремација песничке мисли, поготово у песника „**зреле мудрости**“, што се у овом канцонијеру ваљано стекло, огледа се у самосвести песника и вери у песништво. Нису залуд Хорације и Пушкин писали своје Exzeqei Monumente. Песништво ће трајати – зна и Саша – макар као побуна и сумња, макар као протест неваљалом реду и поретку, биће увек прометејска ватра чак и кад је тај Прометеј окован:

А знам, једног дана тамница ће трула

*песму да угуши и сва наша чула
и можда баш тада напоследку свега
сретнемо и себе а ко зна због чега.
Стаћемо слуђени са последњом снагом
клечаћемо тако пред вечношћу нагом
(Сонет „Тражимо се“)*

Дакле, оно што у овог песника, шумадијског, одмах асоцира на будничара словеначког национа, Прешерна, није само лепо изучен занат филигранисте сонетопевача. Још нешто је ту битно: од два „лица“ је овај **златовез**: од устрептале интиме, све до пароксизма попут „*ветар твога даха планине растури*“, „*лаванда кожа*“, „*у оку кристали, бисери*“... „*тренутак вечности ту жели да стане*“, „сви освајачи /Атила, Наполеон.../ пред њом су пали“ (Сонети „Ода жени“, „Купидон“, „У данима овим“...), па до „болести душе“ мислећег човека пред амбисима Космоса, а пре тога јадиковкама над „домом“, тачније Домовином („Домајом“). Завидна је умешаност нашег „ткача“ јер готово без оплаза, он сплиће не само један сонетни венац, него и оне који, тек благо тематски уобручени, чине архитектонику ове успеле, штавише – ванредно лепе грађевине новијег српског песништва. Импонује што је песник Саша искушавао модерност кроз традиционалну поетику и обрнуто. Овде ћете чути умилни молски звук Војислава Илића, али и **језгровиту синестезију** раскошне сугестивности, затећи ћете слике рурала, готово петраркистичку славохвалећу химничност **Жени**, али и ону племениту стрпљивост клесара који тежи савршенству. Пошто заиста речи знају „*да зграбе*“ нашег Сашу и да му, наравно као сваки „материјал“ се опире и „пркосе“, он их

*клеше до самог врхунца...
овај сонет од љубави свио
да буде безвреме...
Тајну / сам – је / кроз стихове скрио (...)
(Сонет „Капи поезије“)*

Не без оправдања, а и разлога Саша сонете пореди са „*блистањем росе / што цакли док на трави лежи*“. „Времеплов“ који су, радећи своје студије о сонету прошли, овде Часлав Ђорђевић („Српски сонет 1768 – 2008“), а пре њега пишући своју докторску „радњу“ о сонету у Дубровачкој књижевности, професор Светозар Петровић, открио би нам чак и у „благој“ компарацији да је „наш“ Саша Мићковић створио трајну „**зиданицу**“ међ звездама и од племените „**јапије**“, како би он то рекао. Посебно му се ваља захвалити на „стишаном реализму“ и полифоности. Заиста, ретко ко је у низове сонетних бисера уградио оволико мотивског обиља, па и ерудицију – не само инспиративну емоционалност. Подсећа на, на пример, једно време и „Рачанина“, прогнаника Ђуру Јакшића који је као „*птиче изгнано из гнезда*“, доближавање савременом човеку Св. Саве, без којег би Срби „*као просјаци били*“ (Сонет „Свети Сава“), Св. Василије „*заштитника и*

спаситеља српског народа“ (Сонет „Свети Василије“), богоочовеченог Патријарха Павла с његовим науком „Будимо људи“, позивање у „времену црном“ (Сонет „Шапат анђела“) ових благочинитеља да се „љубав шири...Вера да влада...Савест да оживи...Молитва моли“ и сл. захтевало је посебно када су у питању строги узуси сонета поетике, заиста велико мајсторство. С разлогом и убеђењем очекујемо - ако Саша Мићковић пробије глуве зидове провинцијске изолације – да ће ниске ових сонета сигурно, бар у избору, као ђердани заблистати у новим антологијским изборима и презентацијама.

А, на крају: реч – две о творитељу, бићу овог сонетонеимара. Ако су, а јесу несумњиво, само „подигнуте“ емоције нагнале човека да пропева (Хомер: „Срџбу ми певај, о Музо, Ахиле, Пелелејева сина“...“Бол је родио стих“ и сл.) песник Саша Мићковић је предодређен да буде и исказе се кроз „муку“. Јер сонет је мукотрпна „работа“. Није никакво чудо да Саша пева о „бесаним ноћима“, да га „несаница гута“, да му „душа плута“, да га „зграбе речи“, да жели да „пркоси“, да зна за „тајне ћутања“ и круцијално: **ДА ЈЕ „ПЕЋИНА ПЕСНИК“!** У песми „Икона“ страдају иконе, али и обнављају се, трају „могу да проговоре“, да чак сперу „укаљани образ“. Пећина је првотно боравиште и постајалиште Прачовека, скрбниште и дом у доба атавизма и зубате јаве. Алегорија те Пећине је наша онтолошка дубина – све до фројдовско – јунговског Ида и „знакова предака“. „Пећина“ је и наша Србија, Србијица. С погледом са родних шумадијских побрђа, као звук свирала „двојница“ Саша је испевао двопев. Двопев љубави, али и не мале бриге – као за миљенче. Он жели „Србијицу расуту да сјати“ (Сонет „Србијица“), да је опева и одржи стиховима “од звезда“, да је „месечином боји“, јер је пред Њом и „озарен, али и сломљен“. Заплашен је - најрођачкије и најприсније – за њу, заправо „заплашен од себе“ и наравно, од оног што види и што се тој персонификацији и мајке, и оца, брата, сестре, ближњих и најближњих и догађа, посебно у последње време, а и наслућује...Отуда и позиви – вапаји „небеским ратницима“, готово литургијско појање пред светитељима и иконама Национа. У „време зубато“ сонетом – а чиме достојанственије – моли се и обраћа Господу:

*Боже, подари нам пшеницу и вино...
Осоколи род, пусти га да лети...
Крвцом расточеном све се ово плаћа...
Одбаци старе кошуљице своје...
Време је з у б а т о, голу срж нагрiza...
Анђео моли да нас све просвети...*

Ове стихове, спрегнуте у врло успеле сонетне низове, испевао је - да и то истакнемо, значајно је – х у м а н и с т а. Испевао (Сонет „Будите ми светли“) са жељом да

...вас, незнане а миле

*Речима и песмом усрећим, разгалим,
Будите ми с в е т л и, сложни и чили...
Заволите оне што потајно куде...
Ми стојимо, време још се само креће...*

А у сонету „Неко ме чека“ иако је „људски понор дубоко море“

*...пали свећу за н о в у з о р у
с врата скида црни камен...
Неко га на небу чека, плачног,
а он „луд од смеха“*

Песнички времеплов (Сонет „Времеплов“) устоличен је на великанима српског етноса: Тесли, Обилићу, слепо – видовитом Вишњићу и инима. Зна овај добри човек и одлични песник свог народа да је неминовност отећи „у мртво море“, да се „све врти у круг враћајући праху“ (Сонет „Све се у круг врти“), али да је с р е ћ а ипак „грумен позлаћен“, а његова: јер му се „жедна...душа с поезијом стапа“. У овим „мајсторским“ сонетима, Саша Мићковић није исписивао по пергаменту своје национално – људске посланице само позлату; многе „китице“ и милозвучје су исписани светлећим златописом истинске поезије. Да тако и трају.

Пред Васкрс 2012.

Др Миодраг Д. ИГЊАТОВИЋ

Београд

